

การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment-ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้หน่วยงาน ภาครัฐได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเองและนำข้อมูลผลการประเมินรวมทั้งข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมเพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวก ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้ง สะท้อนถึงความตั้งใจของหน่วยงานในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับสากล

รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ฉบับนี้ ประกอบด้วยผลคะแนนจากตัวชี้วัดทั้ง ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) การปฏิบัติหน้าที่ (๒) การใช้งบประมาณ (๓) การใช้อำนาจ (๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ (๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต (๖) คุณภาพการดำเนินงาน (๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร (๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน (๙) การเปิดเผยข้อมูล และ (๑๐) การป้องกันการทุจริตโดยประเมินผลจากการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) การรับรู้ของผู้รับบริการผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data) ซึ่งผลคะแนนครั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการประเมินครั้งนี้ จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกหน่วยงานได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานภาครัฐ ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และประการสำคัญ คือ ได้มีบทบาทในการผลักดันกลไกในการป้องกันการทุจริตของประเทศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ของประเทศไทยให้มีอันดับและผลคะแนนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

กรมกิจการผู้สูงอายุ

สำนักงานเลขาธิการกรม กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

๑. ความเข้ามา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมโดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)”

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินฯ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

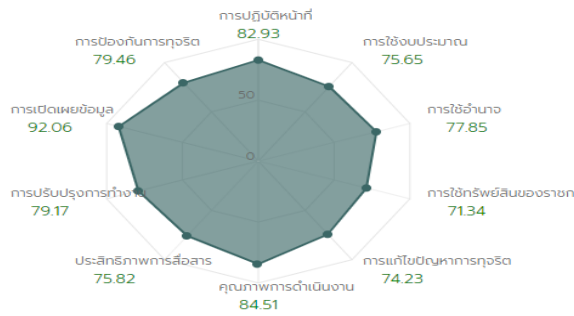
ปัจจุบันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ได้ถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้รับทราบผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

๒. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยภาพรวมได้คะแนนเท่ากับ ๘๑.๑๗ คะแนน ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ B โดยมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือการประเมิน	ตัวชี้วัด	คะแนน	คะแนนเฉลี่ยของแต่ละแบบประเมินฯ
แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)	๑. การปฏิบัติหน้าที่	๘๒.๙๓	๗๖.๔๐
	๒. การใช้งบประมาณ	๗๕.๖๕	
	๓. การใช้อำนาจ	๗๗.๘๕	
	๔. การใช้ทรัพย์สินของราชการ	๗๑.๓๔	
	๕. การแก้ไขปัญหาการทุจริต	๗๔.๒๓	
แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)	๖. คุณภาพการดำเนินงาน	๘๔.๕๑	๗๙.๘๓
	๗. ประสิทธิภาพการสื่อสาร	๗๕.๘๒	
	๘. การปรับปรุงการทำงาน	๗๙.๑๗	
แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (OIT)	๙. การเปิดเผยข้อมูล	๙๒.๐๖	๘๕.๗๖
	๑๐. การป้องกันการทุจริต	๗๙.๔๖	
รวม		๘๑.๑๗	

ผลการประเมินฯ จำแนกตามแหล่งข้อมูล พบว่าคะแนนจากการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (OIT) ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละ ๘๕.๗๖ คะแนน รองลงมาคือ คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๙.๘๓ คะแนน และคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๖.๔๐ คะแนน

ผลการประเมินฯ จำแนกตามตัวชี้วัดพบว่า ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๙๒.๐๖ รองลงมา คือ ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๘๔.๕๑ ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๘๒.๙๓ ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๙.๔๖ ตัวชี้วัดการปรับปรุงการทำงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๙.๑๗ ตัวชี้วัดการใช้อำนาจได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๗.๘๕ ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสารได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๕.๘๒ ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๕.๖๕ ตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๔.๒๓ ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ ได้คะแนนเท่ากับ ร้อยละ ๗๑.๓๔ คะแนน

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน

๓.๑ การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน เท่ากับร้อยละ ๗๖.๔๐ คะแนน ซึ่งมีคะแนนต่ำที่สุด โดยเป็นคะแนนจากการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเองใน ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ และตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต มีประเด็นที่ควรปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดด้านการปฏิบัติหน้าที่ ๒) ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ๓) ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ๔) ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๕) ตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๓.๒ การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๗๙.๘๓ คะแนน โดยเป็นคะแนนจากการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมินใน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสาร และตัวชี้วัดการปรับปรุงระบบการทำงาน โดยมีประเด็นที่ควรปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ๒) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสาร ๓) ตัวชี้วัดการปรับปรุงการทำงาน

๓.๓ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๘๕.๗๖ คะแนน โดยเป็นคะแนนจากการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลในเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้ใน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต สำหรับตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา คือ ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต

๔. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสำนักงาน ป.ป.ช.

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีคะแนน IIT อยู่ในระดับดี (Good) บ่งชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานมีแนวโน้มการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการความโปร่งใสและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยบุคลากรส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นและแสดงความไว้วางใจที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารที่มุ่งสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ได้คะแนนในระดับดี คือ ๑) ควรปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ๒) การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓) เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ๔) จัดให้มีช่องทางเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสามารถแจ้งเบาะแสอันควรสงสัย โดยมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะต้องถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

ในส่วนของ EIT มีคะแนนอยู่ในระดับดี (Good) ชี้ให้เห็นว่าประชาชนหรือผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นในคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานว่ายึดหลักตามมาตรฐาน ขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้รับบริการอย่างตรงไปตรงมาไม่นำผลประโยชน์ของพวกพ้องอยู่เหนือผลประโยชน์สาธารณะและไม่พบว่ามีกรณีเรียกรับสินบน ทั้งที่เป็นเงิน ทรัพย์สิน และผลประโยชน์อื่นๆ ที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่ได้คะแนนในระดับดี โดยควรดำเนินการอย่างเข้มข้นมากขึ้น คือ ควรมีการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบ อย่างชัดเจน รองลงมาคือการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน และมีช่องทางหลากหลาย นอกจากนี้ ควรพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใส ปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการทำงานให้ดีขึ้น

สำหรับแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) หน่วยงานมีคะแนน OIT อยู่ในระดับดีมาก (Very Good) โดยมีการวางระบบที่ดีเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลทั้งหมดแสดงถึงความพยายามของหน่วยงานที่จะป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้ลดน้อยลงหรือไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงาน วางแผนการดำเนินงานในส่วนที่ยังมีข้อติดขัดอยู่บ้างเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะในชุดข้อมูลย่อยโดยเฉพาะชุดข้อมูลด้านการบริหารงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่พบว่าจะไม่เผยแพร่เป็นปัจจุบันมากที่สุด เมื่อเทียบกับตัวชี้วัดอื่นๆ น่าจะทำให้หน่วยงานสามารถยกระดับตนเองสู่ระดับดีมากได้ในอนาคตอันใกล้

๕. แนวทางการพัฒนาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๑. แจ้งเวียนประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประชาสัมพันธ์ผ่าน Social media เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยมีการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณในการประชุมผู้บริหารประจำเดือน

๒. กำหนดหลักเกณฑ์/มาตรการ/แนวปฏิบัติในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต และประชาสัมพันธ์ช่องทางในการร้องเรียนการทุจริต

๓. กำหนดมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบ อย่างชัดเจน เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน

๔. กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ (กรณีการยืมพัสดุ)

๕. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารกรมกิจการผู้สูงอายุ

